

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Etkileri her geçen gün ağırlaşan ekonomik krizin yarattığı daralma sadece hane halkını değil üretim süreçlerinin bütün paydaşlarını ya kapasite düşürmeye ya da üretimden çekilmeye zorlamaktadır.

Bu süreçten en çok etkilenen sektörlerden biri de hayvancılığın en dinamik alanlarından biri olan kanatlı beyaz et ve yumurta sektörüdür. Beyaz et ve yumurta üreticileri ülkemiz hayvancılık sektörü içinde sürekli gelişim sağlayan, güçlü alt yapısı ve üretimde sahip olduğu yüksek standartlar ile hem ülkenin hayvansal protein gereksinimini karşılamakta hem de gerçekleştirdikleri ihracat ile ulusal ekonomimize önemli ölçüde katkı sağlamaktadır.

Sektörde 10 binden fazla işletme bulunmakta, çiftçiden esnafa, yem ve ilaç tedarikçisinden nakliyeciyeye kadar yaklaşık 500 bin kişi bu sektörde istihdam edilmektedir. Ancak artan girdi maliyetleri, özellikle yem fiyatlarındaki kontrolsüz artış, sektörü hızla sürdürülemez hale getirmektedir.

Üretimde en büyük girdi maliyetini tamamen serbest piyasa koşullarının egemen olduğu yem oluşturmaktadır. Yüksek yem fiyatları kanatlı sektöründeki beyaz et ve yumurta üreticilerini açmaza sürüklemektedir.

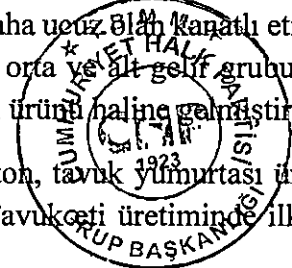
Kümes hayvanları üretim maliyetlerinin yüzde 55-65'ini yem oluşturmaktadır. Yem fiyatları hemen hemen her yıl yüzde 70 düzeyinde artıyor. Yemde kullanılan en büyük girdiyi ise mısır oluşturmakta. Muazzam üretim alanlarımıza rağmen yeterince yem bitkisi üretilmiyor oluşu, fiyatların sürekli artış eğiliminde seyretmesi, döviz kurlarının beceriksiz ekonomi yönetimi nedeniyle yukarı yönlü seyrinin hiç değişmemesi, ülkedeki bütün sektörleri olumsuz etkilediği gibi hayvancılık sektörünü de olumsuz etkilemektedir.

Bunun en büyük nedenlerinden biri kuşkusuz tarım alanlarını verimli kullanamayan, çiftçisini doğru destekleme araçlarıyla desteklemeyi beceremeyen Türkiye'de tek adam hükümetinin son dönem alışkanlık haline getirdiği tarım ürünleri ithalatında gümrükleri sıfırlama politikasıdır.

Yapılması gereken önce Türk çiftçisini doğru destekleme araçlarıyla desteklemek ve üretimi artırmak, sonra da yemde dışa bağımlılığı ortadan kaldıracak yapısal önlemleri almaktır. Hayvancılık sektöründeki üreticilerin ucuza yem teminini sağlayacak destekler hayata geçirilmelidir.

Beyaz et ve yumurta üretiminde ciddi sorunlar bulunmaktadır. Gün geçtikçe yoksullaşan yurttaşlarımız hayvansal protein açığının kapatılmasında görece daha ucuz olan kanatlı etine ve yumurtaya yönelmektedir. Ancak iktidarın politikaları nedeniyle orta ve alt gelir grubundaki yurttaşlarımız açısından artık beyaz et ve yumurta da lüks tüketim ürünü haline gelmiştir.

Ocak 2025 TÜİK verilerine göre tavuk eti üretimi 233 bin 223 ton, tavuk yumurtası üretimi 1,65 milyar adet olarak gerçekleşti. 2024 FAO verilerine göre Tavuk eti üretiminde ilk üçte

ABD, Brezilya ve Çin yer almakta Türkiye 9'uncu sırada bulunmaktadır. Sofralık yumurta üretiminde ise Çin, Endonezya ve Hindistan ilk üç sırada yer alırken Türkiye 10'uncu basamakta yer almaktadır.

Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, tavuk yumurtası üretimi %10,1 azaldı, kesilen tavuk sayısı %11,8 arttı. Kişi başına beyaz et tüketiminde Avrupa'da 25'inci, dünyada 96'ncı sıradayız. Yumurta üretiminde Avrupa lideriyiz ama kişi başına tüketimde Avrupa'da 28'inci, dünyada 70'inci sıradayız.

Bu tablo açıkça göstermektedir ki, yurttaşlarımız ürettikleri ürüne ulaşamamaktadır. Bu durum, derinleşen yoksulluğun ve yanlış ekonomi yönetiminin doğrudan bir sonucudur.

Bu nedenlerle, beyaz et ve yumurta üreticilerinin sorunlarının tespit edilmesi, üretim ve tedarik zincirindeki aksaklıkların giderilmesi ve halkın sağlıklı, erişilebilir gıdaya ulaşabilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Ali ÖZTUNÇ
Kahramanmaraş M.

Özgül Erden İnceci
Ardahan

[Signature]

Özgür CEYLAN
Çanakkale Milletvekili

Ayhan Bönüzoğlu
Aydın M.

Veodor GİNDGEOR
Kırklareli M.

[Signature]

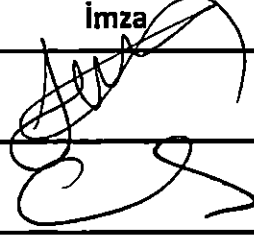
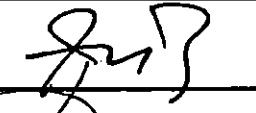
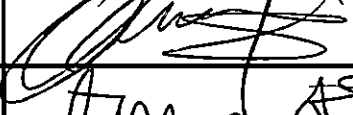
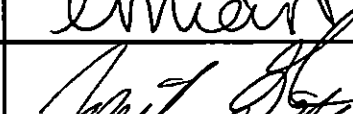
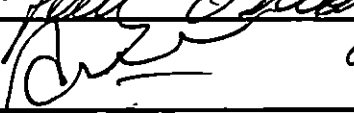
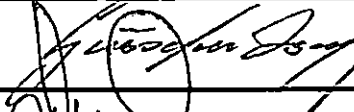
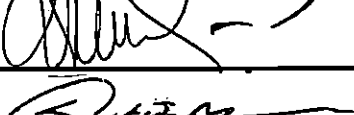
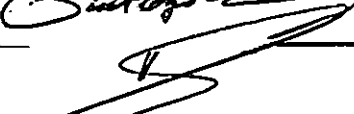
Serhan SARI
Bilecik M.
Ömer Fethi Çöner
Kocaeli

Nurhan Yantar
Pekirler M.

[Signature]
Mahir Doğan
İzmir M.

[Signature]
Cumhuriyet Halk Partisi
1923
GRUPBAŞKANLIĞI

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Seda ERDAN KILIÇ	İZMİR	
Rifat T. NALBATOĞLU	İZMİR	
Ali Fazıl KANAR	KUTAYSA	
Seyit TUNÇ	ORDU	
Cemal ENGİNER	İSTANBUL	
A. Tuncay ÖZKAN	İZMİR	
Faile ÖZTARAK	TEKİRDAĞ	
Ahmet Baran YAZGAN	EDİRNE	
GÜRSEL EROL	ELAZIĞ	
Talat DİNÇER	MERSİN	
Suut ÖZCAĞDAŞ	İSTANBUL	
Mahmut TANEL	SANLIURFA	